

ІНФЛЯЦІЯ В УКРАЇНІ : ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

*С.В. Салюк , здобувач вищої освіти групи ПУА-3/1
факультет менеджменту, МНАУ*

Інфляція є складним і багатогранним процесом, який впливає на всі аспекти життя суспільства. Ця проблема існує в багатьох країнах світу і має місце також в Україні, починаючи зі становлення її незалежності та до сьогодні.

Різні науковці по різному трактують поняття «інфляція». А саме: Івасів Б. С. [1] вважав, що інфляція – це процес знецінення грошей внаслідок надмірної емісії та переповнення каналів обігу грошовою масою; Коваленко Д .І. [2] вважає, що це процес знецінення грошей та загальне підвищення цін на товари і послуги внаслідок надмірної емісії та переповнення каналів обігу грошовою масою, яка виявилась не забезпеченою економічними благами;

Але на нашу думку, більш чітко та повно відображає це поняття таке визначення : інфляція – це процес знецінення грошей внаслідок надмірного зростання їх кількості в грошовому обороті країни.

Виявлення причин виникнення інфляції має досить важливе значення в боротьбі з нею. На думку В. Базилевича [3] причини виникнення інфляції можна поділити на внутрішні і зовнішні (табл.1).

Більшість науковців [1,2] та дослідників теоретичних і практичних аспектів інфляції пропонують поділяти її наслідки на соціальні та економічні.

До соціальних наслідків слід віднести : зменшення доходів всіх верств населення і особливо – незахищених; знецінення заощаджень; погіршення рівня

життя населення з фіксованими доходами; скорочення платоспроможного попиту населення; невпевненість працівників щодо працевлаштування, а підприємців – щодо перспектив свого економічного становища; загострення соціальних суперечностей у суспільстві.

До економічних наслідків відносяться: скорочення обсягів вітчизняного виробництва і нових капіталовкладень; зменшення державних доходів і обсягів інвестицій; посилення диспропорцій економічного розвитку; поширення бартеру; погіршення платіжного балансу країни; розбалансування банківської системи [4].

Таблиця 1 Внутрішні та зовнішні причини інфляції

Внутрішні причини інфляції	Зовнішні причини інфляції
Диспропорції між виробництвом, заощадженням і споживанням, попитом і пропозицією.	Посилення міжнародних виробничих і торговельних зв'язків між державами.
Збільшення дефіциту держбюджету, внутрішнього та зовнішнього державного боргу.	Загострення конкуренції на міжнародних ринках.
Прискорення темпів зростання заробітної плати порівняно з продуктивністю праці.	Загострення міжнародних валютнокредитних відносин.
Монополізація економіки.	Нестача ресурсів (енергетичних, продовольчих, фінансових).
Велика частка витрат на військові цілі.	Рівень інвестиційної привабливості країни.
Збільшення податкового навантаження.	Рівень розвитку інфраструктури.
Надмірна емісія грошей.	Захист незалежності країни.
Розширення тіньової економіки.	Вплив НТП.

Джерело: [3]

Індекси інфляції в Україні за роки динаміки наведено в табл.2. Індекс інфляції в Україні у лютому 2019 р. склав 100,5 % [5].

Таблиця 2 Індекси інфляції (споживчих цін) в Україні за 2000-2018 рр.

Рік	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Індекс інфляції, (%)	125,8	106,1	99,4	108,2	112,3	110,3	111,6	116,6	122,3	112,3	109,1	104,6	99,8	100,5	124,9	143,3	112,4	113,7	109,8

Джерело : за даними [5]

Нами встановлено, що найбільше значення індексів споживчих цін в Україні було в 2015 р. , що пов'язано, на нашу думку з :

- нестабільною політичною ситуацією на сході,

- знеціненням гривні,
та послабленням економіки країни загалом.

Для наочності індекси споживчих цін в Україні за роки динаміки представлено на рисунку 1.

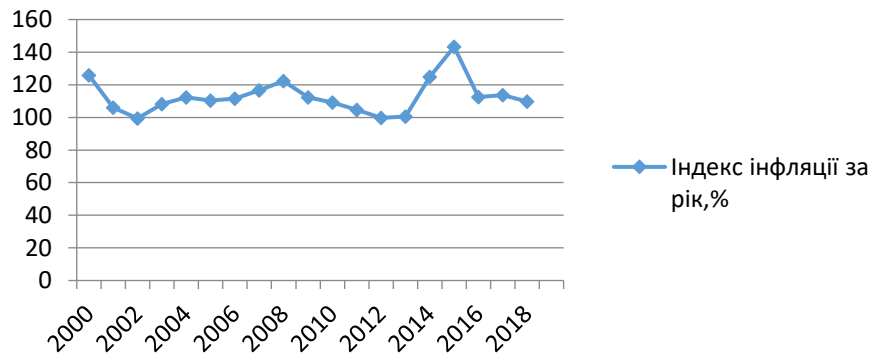

Рисунок 1 – Динаміка індексів інфляції в Україні впродовж 2000-2018 рр.
Джерело: побудовано на основі даних [5]

Отже, можна зробити висновок, що процес інфляції в Україні досить складний та багатогранний процес, який має свої причини та наслідки. Рівень інфляції здійснює значний вплив на всі сфери життя населення. Тому є необхідною боротьба з ним.

Література:

1. Івасів Б.С. Гроші та кредит : підручник / Б.С. Івасів. – Тернопіль: Карт-бланш, К. : Кондор, 2008. – 528 с.
2. Коваленко Д. І. Гроші та кредит: теорія і практика : навч. посібник / Д.І. Коваленко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 352 с.
3. Базилевич В. Д. Економічна теорія: політекономія : підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – 7-ме вид., стер. – К. : Знання-Прес, 2008. – 719 с.
4. Бурковська А. В. Види та наслідки інфляції [Електронний ресурс] / А. В. Бурковська // Розвиток українського села – основа аграрної реформи в Україні : матеріали Причорноморської регіональної наук. – практ. конф. професорського - викладацького складу, м. Миколаїв 23-25 травня 2014 р.- Миколаїв : МНАУ, 2014. – С. 29-30. - Режим доступу : http://www.mnau.edu.ua/ua/04_05.htm.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.ua.

**Науковий керівник – Бурковська А. В.,
канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет**